

לקוטי תורה • פרשת ראה • מאמר 12

ביאור ע"פ אני לדודי

ביאור על הפסוק "אני לדודי"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/reeh/12](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/reeh/12)

1 ביאור ע"פ אני לדודי

ביאור על הפסוק "אני לדודי".

2 ביאור ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] תלמוד גדול או מעשה גדול ונמנו וגמרו גדול תלמוד

שמביא לידי מעשה

ביאור העניין שבמאמר חז"ל: "תלמוד גדול או מעשה גדול?" הצביעו והכריעו: "תלמוד גדול, שמביא לידי מעשה".

הנה מעשה המצות הן בירורי נוגה שמעורב טוב ורע כגון אכילה יש אכילת זולל וסובא ויש שהוא של מצוה כגון אכילת קדשים

קיום המצוות בפועל הוא בירורים של נוגה, שבה מעורבים טוב ורע. למשל, באכילה יש אכילה של "זולל וסובא", ויש אכילה שהיא לשם מצווה, כגון אכילת קדשים,

וכמו סעודת שבת והמצות הן בירורים לברר מה שהוא דבר גשמי להיות בבחינת ביטול כי השבירה היתה בשם ס"ג [שם ס"ג] כולו סג יחדו כו'

וכמו סעודת שבת. המצוות הן בירורים: לברר את הדבר הגשמי ולהביאו למצב של ביטול. שהרי השבירה הייתה בשם ס"ג: "כולו סג יחדו" וכו';

ונעשה ב"ן [שם ב"ן] שנפל בשבירה להיות יש ודבר עד שנעשה עולם הגשמי והבירור הוא בשם מ"ה [שם מ"ה] בחי' ביטול.

ונעשה ב"ן, שנפל בשבירה והיה ליש ולדבר, עד שנעשה העולם הגשמי. והבירור נעשה באמצעות שם מ"ה, בחינת ביטול.

3 והנה בי"ע הוא קודם התיקון משא"כ אצ"י הוא לאחר התיקון שכבר נתקן בבחי' ביטול איהו וחיוהי

והנה, בריאה, יצירה ועשיה הן לפני התיקון, ואילו אצילות היא לאחר התיקון, שכן היא כבר נתקנה בבחינת ביטול: "הוא וחיותיו"

חד כנודע מענין התפלה שעד ב"ש [ברוך שאמר] הוא עולם העשי' [העשיה] שהתפלה היא ג"כ בירור דעקימת שפתיו הוי מעשה כו' ובי"ע הם צריכים לתיקון

אחד". כך ידוע מעניין התפילה: עד "ברוך שאמר" הוא עולם העשיה, שכן גם התפילה היא בירור, שהרי "עקימת שפתיו הוי מעשה" וכו'; ובריאה, יצירה ועשיה זקוקות לתיקון.

ולכן הנשמה א"צ [אין צריך / אינו צריך] תיקון לעצמה כי הנשמה היא מעולם האצילות שהוא אחר התיקון ואפילו נשמה דבי"ע היינו אצילות דבי"ע כי למ"ד כלים דאצילות מתלכשים בבי"ע

ולכן הנשמה אינה צריכה תיקון לעצמה, כי הנשמה היא מעולם האצילות, שהוא לאחר התיקון. וגם נשמה דבריא, יצירה ועשיה היא האצילות שבבריא, יצירה ועשיה, שכן לדעה אחת כלי האצילות מתלכשים בבריא, יצירה ועשיה.

ולכן אמרו מעשה גדול כי אחר הבירור יהי [יהיה] שם ב"ן [שם ב"ן] גדול משם מ"ה [שם מ"ה] אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה].

ולכן אמרו: "מעשה גדול", כי לאחר הבירור יהיה שם ב"ן גדול משם מ"ה: "אשת חיל עטרת בעלה".

אך בבחי' אחרת תלמוד גדול שהוא בחי' מ"ה [שם מ"ה] המברר כי התלמוד הוא לבאר המצוה איך תהיה הסוכה והאתרוג כו' בחכמה אתברירו וגם ע"ד הקבלה

אך מבחינה אחרת, תלמוד גדול, שהוא בחינת מ"ה המברר; שכן התלמוד מבאר כיצד צריכה להיות המצוה — כיצד תהיה הסוכה והאתרוג וכו': "בחכמה אתברירו". וגם על פי הקבלה,

הנה מעשה גדול שהוא מבחי' כתר מלשון כותרת שהוא בבחי' רצון שלמעלה מן החכמה שהיא התורה מעשה גדול, שכן הוא מבחינת כתר, מלשון כותרת, שהיא בחינת רצון שלמעלה מחכמה, שהיא התורה;

והוא בבחינת מקיף והחכמה היא פנימית על כל זה בבחי' אחת החכמה יותר מעולה שמהכתר אינו יורד כ"א בחינת חיצונית כנודע אבל החכמה היא בפנימיותה כו' וכמ"ש במ"א באריכות בביאור ע"פ צאינה וראינה.

והוא בבחינת מקיף, ואילו חכמה היא פנימית. ואף על פי כן, מבחינה אחת חכמה נעלית יותר: שהרי מכתר יורדת רק בחינת החיצונית, כידוע, ואילו חכמה יורדת בפנימיותה וכו'; וכמו שנתבאר בהרחבה במקום אחר, בביאור על "צאינה וראינה".

4 ואח"כ נמנו וגמרו גדול תלמוד שמביא לידי מעשה שעם היות שהחכמה היא או"כ [אורות וכלים] והכתר הוא למעלה מהחכמה עם כל זה הרי התהוות המעשה שתהיינה המצות בבחינת כתר ומקיף הוא על ידי התורה

ולאחר מכן הצביעו והכריעו: "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה". אף שחכמה היא אורות וכלים, וכתר נמצא למעלה מחכמה, בכל זאת עצם התהוותו של המעשה — כך שהמצוות יהיו בבחינת כתר ומקיף — היא באמצעות התורה;

כי היא הממשכת אור א"ס ב"ה לבחינת המעשה שתהיינה מעשה המצות בבחי' כתר כו' [ועמ"ש בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל]. בסוף הדרוש וביאור ע"פ מי מנה כו' רובע ישראל ע"ש].

כי התורה היא הממשיכה את אור אין סוף ברוך הוא אל בחינת המעשה, כדי שמעשה המצוות יהיה בבחינת כתר וכו'. [ועיין במה שכתוב בביאור על "ונקדשתי בתוך בני ישראל", בסוף הדרוש, וביאור על "מי מנה" וכו', "רובע ישראל"; עיין שם].

5 ובוה יתורצו השני מקראות שנראים לכאורה כסותרים זה את זה כתוב א' אומר את השמים ואת הארץ

אני מלא דמשמע אני ממש מהותו ועצמותו כאדם שאומר ע"ע אני כו'

בכך מתיישבת הסתירה לכאורה בין שני הפסוקים. פסוק אחד אומר: "את השמים ואת הארץ אני מלא", ומשמע מכך "אני" ממש — הווייתו ועצמותו, כמו אדם שאומר על עצמו "אני" וכו'.

וכתוב א' אומר מלא כל הארץ כבודו ותרגומו זיו יקריה כו' ולא עצמותו כו' והחילוק הוא כך אני מלא היינו בבחי' המצות שהן בבחי' סוכ"ע כתר ומקיף

ופסוק אחר אומר: "מלא כל הארץ כבודו", ותרגומו: "זיו יקריה" וכו' — ולא עצמותו וכו'. וההבדל הוא כך: "אני מלא" הוא בבחינת המצוות, שהן בבחינת סוכב כל עלמין, כתר ומקיף.

ולכן שמים וארץ שוין לגבי בחינה זו [ועמ"ש בפ' עקב סדי"ה ואכלת ושבעת וברכת] ומקרא דכתיב מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] היינו בבחי' התורה חכמה דאורייתא מחכמה נפקת כו'.

ולכן השמים והארץ שווים ביחס לבחינה זו. [ועיין במה שנכתב בפרשת עקב, בסוף המאמר הפותח במילים "ואכלת ושבעת וברכת".] והפסוק שאומר "מלא כל הארץ כבודו" הוא בבחינת התורה, חכמה, שהרי "אורייתא מחכמה נפקת" וכו'.

6 והנה יש ב' בחינות מקיפים מקיף החוזר שהוא מקיף פרטי ומקיף הישר שהוא מקיף כללי שמקיף

מראשו עד רגלו כו'

והנה יש שני סוגים של אורות מקיפים: המקיף החוזר, שהוא מקיף פרטי, והמקיף הישר, שהוא מקיף כללי המקיף מראש ועד רגל, וכן הלאה.

והנה מקיף החוזר הוא ענין המצות הוא האור הנמשך ומתפשט בכלי אלא שמפני שאין הכלי יכול להכיל ולסבול האור חוזר ויוצא לחוץ ונעשה אור מקיף על הכלי

הנה המקיף החוזר, שהוא עניין המצוות, הוא האור שנמשך ומתפשט בתוך הכלי. אלא שמכיוון שהכלי אינו יכול להכיל את האור ולשאת אותו, האור חוזר ויוצא החוצה, ונעשה אור מקיף על הכלי.

והיינו ענין שעירות שהם מותרים מוחין והשערות הם בחי' לבושים שהן המצות כי המצות הן לבושים כנודע

וזהו ענין השערות, שהן מותרים המוחין. השערות הן בחינת לבושים, שהם המצוות, שכן ידוע שהמצוות הן לבושים.

אבל המקיף הכללי הוא המקיף שלגודל אורו אינו יכול ליכנס כלל בכלי והוא ענין שמחה של מצוה שהשמחה היא בחי' מקיף

אבל המקיף הכללי הוא מקיף שמפני עוצמת אורו אינו יכול להיכנס כלל לכלי. זהו ענין השמחה של מצווה, שכן השמחה היא בחינת מקיף,

שהוא בהשוואה א' מראשו עד רגלו הכל בבחי' אחת ואינה בבחינת התחלקות פרטיים לפי הבחינה פרטית

והוא שווה מראש ועד רגל, הכול בבחינה אחת, ואינו מתחלק לפרטים לפי הבחינה הפרטית,

כמו שהוא ענין לבושים שמתלבשת בכל בחינה לפי מה שהוא משא"כ מקיף הכללי כנ"ל. [ועמ"ש מענין שמחה של מצוה ע"פ אסרי לגפן ובביאור ע"פ צאינה וראינה הנזכר לעיל].

כפי שקורה בלבושים, המתלבשים בכל בחינה בהתאם למה שהיא; אך לא כך הוא במקיף הכללי, כנזכר לעיל. [ועיינו במה שנכתב בענין שמחה של מצווה על הפסוק "אֶסְרִי לְגִפְנִי", ובביאור על "צאינה וראינה" הנזכר לעיל].

7 והנה לכך נאמר היום לעשותם שבועה"ז [שבעולם הזה] דוקא הוא השראת המקיף שהוא בהעלם כו' [כמ"ש מזה]

כעת מוכן מדוע נאמר "היום לעשותם": דוקא בעולם הזה שורה המקיף, שהוא בהעלם וכו' [כפי שמבואר על כך

ע"פ צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמין] וע"י מעשה המצות ממשיכים מבחי' כ"ע [כתר עליון] בחי' מקיף כנ"ל משא"כ בעוה"ב [בעולם הבא] הוא בחי' גילוי

על הפסוק "צו את בני ישראל ואמרת אליהם: את קרבני לחמין". ועל ידי קיום המצוות ממשיכים מבחינת כתר עליון את בחינת המקיף, כנזכר לעיל; ואילו בעולם הבא מדובר בבחינת גילוי,

וצריך לילך שם ממדרגה למדרגה ותחלה צריך לירד לגיהנם כו' וזהו תכלית ירידת הנשמות לעוה"ז ירידה צורך עליה

ושם יש להתקדם מדרגה לדרגה, ותחילה יש לרדת לגיהנום וכו'. וזו תכלית ירידת הנשמות לעולם הזה: ירידה לצורך עלייה,

היינו בחיי בירורים לברר להיות הכל בבחינת ביטול בהמשכה פנימית ומקיפים וכל ימי שנותינו בהם שבעים שנה לא נתנו לאדם

כלומר, עניין הבירורים: לברר כך שהכול יהיה בבחינת ביטול, באמצעות המשכת פנימיות [האור] ומקיפים. וכל ימי שנותינו בהם שבעים שנה" ניתנו לאדם

אלא בשביל זה כנ"ל והנשמה אינה צריכה תיקון לעצמה ואינה צריכה להמשכה ולא להתפלל כלל רק לשם כך, כנזכר לעיל. והנשמה אינה זקוקה לתיקון לעצמה, ואינה זקוקה להמשכה, ואף לא להתפלל כלל;

כי הצדיקים למה דומים בפני השכינה כנר בפני האבוקה שכלה מאליו וברא כרעא דאבוה כו' שהרי "למה הצדיקים דומים בפני השכינה? לנר בפני האבוקה", שהוא כלה מאליו; ו"ברא כרעא דאבוה" וכו'.

אלא עיקר ירידת הנשמה הוא כדי להפך נפש השכלית שבנפש הבהמית ע"י המשכות התורה והמצות שהם פנימים ומקיפים כנ"ל [ועמ"ש ע"פ כי תצא כו']

אלא שעיקר ירידת הנשמה הוא כדי להפוך את הנפש השכלית שבנפש הבהמית, באמצעות המשכות התורה והמצוות, שהן פנימיות ומקיפים, כנזכר לעיל. [ועיין במה שכתוב על הפסוק "כי תצא" וכו',

גבי ונתנו ה' אלקיך בידך דהיינו ע"י תורה ומצות שע"י דוקא נשלם בירור נה"ב [נפש הבהמית] ע"ש הטעם ועמ"ש מזה ג"כ ע"פ משה ידבר גבי כי הוי' אלקיך אש אוכלת הוא]:

בעניין "ונתנו ה' אלקיך בידך", כלומר, באמצעות התורה והמצוות, שרק על ידן נשלם בירור הנפש הבהמית; עיין שם בטעם הדבר. ועיין גם במה שכתוב על כך על הפסוק "משה ידבר", בעניין "כי הוי' אלקיך אש אוכלת הוא".

8 ב אך מי שחטא ופגם צריך לעשות תשובה להמשיך מלמעלה להשלים החסרון והפגם והיינו כמ"ש ממעמקים קראתיך הוי' הוא כללות האצ"י יו"ד חכמה כו'

2. אולם מי שחטא ופגם צריך לעשות תשובה, כדי להמשיך מלמעלה ולהשלים את החסרון והפגם. זהו שכתוב: "ממעמקים קראתיך הוי'". הוי' כוללת את כל עולם האצילות: היו"ד היא חכמה וכו';

וקראתיך היינו המשכת הוי' אחרת מחדש אורות בכלים כי המשכות האורות שכבר נמשכו בכלים נפגמו כנודע

ו"קראתיך" פירושו המשכת הוי' אחרת, מחדש: אורות בכלים. שכן האורות שכבר נמשכו בכלים נפגמו, כידוע,

וצריך להמשיך אורות מחדש והמשכה זו היא ממעמקים מעשרה עומקים שבעשיית [שבעשרת ימי תשובה] עומקא דחשוכא ישת חשך סתרו

וצריך להמשיך אורות מחדש. המשכה זו היא "ממעמקים": מעשרת העומקים שבימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים, עומק החושך: "שם חושך סתרו".

וזהו השיבנו אליך מקורא דכולא כנודע שמא"ס ב"ה נעשה צמצום ומקום פנוי וחלל ואח"כ נמשך קו וחוט ומקו זה נמשכים כל העגולים ומקיפים כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בשער העגולים ויושר וראשית הקו הזה

וזהו "השיבנו אליך": מקור הכול. כידוע, מאין סוף ברוך הוא נעשו צמצום, מקום פנוי וחלל, ולאחר מכן נמשכו קו וחוט; ומקו זה נמשכים כל העיגולים והמקיפים, כמו שכתוב בעץ חיים, בשער העיגולים ויושר. וראשית הקו הזה

היינו בחיי מלי דא"ק [דאדם קדמון] שם הוא עומקא דכולא ומשם נמשכו י"ג מדות הרחמים וזהו בחיי תשובה במקום שבע"ת [שבעלי תשובה] עומדין כו' דמשכין ליה בחילא יתיר אליך ממש
היא בחינת מלכות דאדם קדמון. שם נמצא "עומק הכול", ומשם נמשכו י"ג מידות הרחמים. וזהו בחינת התשובה: "במקום שבעלי תשובה עומדים" וכו', "שכן מושכים אותו בכוח גדול יותר" — "אליך" ממש.

אך להיות הכח הזה בנפש חילא יתיר כו' הוא ע"י י"ג מדות הרחמים שמר"ח [שמראש חודש] אלול שנאמר עליהם ואנכי עמדתי בהר כו'

אולם הכוח הזה שבנפש, "בכוח גדול יותר" וכו', בא באמצעות י"ג מידות הרחמים שמראש חודש אלול, שעליהן נאמר: "ואנכי עמדתי בהר" וכו',

כימים הראשונים הם ימי קדם כנודע שיש ימי עולם וימי קדם שנות עולם שנים קדמוניות ימי קדם הם מעומקא דחשוכא מלי דא"ק [דאדם קדמון] ועי'

"כימים הראשונים" — אלו הם ימי קדם. כידוע, יש "ימי עולם" ו"ימי קדם", "שנות עולם" ו"שנים קדמוניות". ימי קדם באים מעומק החושך, ממלכות דאדם קדמון. [ועיין

בענין ימי קדם באדרא דנשא ד' קלי"ד ד' ודקל"ח ב' ועמ"ש בביאור ע"פ ולא אבה בפ'

בעניין ימי קדם באדרא דנשא, ד' קלי"ד, ד', וד' קל"ח, ב'. ועיין במה שכתוב בביאור על הפסוק "ולא אבה" בפרשת

כי תצא ובפי' ויקרא בביאור ע"פ ויקרא אל משה מענין ישת חשך סתרו] ומשם נמשך להיות מקיפים וע"ז נאמר אני לדודי ועלי תשוקתו דלא כתיב ואלי תשוקתו

בכי תצא, וכן בפרשת ויקרא, בביאור על הפסוק "ויקרא אל משה", בעניין "ישת חושך סתרו" ומשם נמשכים האורות המקיפים. ועל כך נאמר: "אני לדודי ועלי תשוקתו", ולא נאמר "ואלי תשוקתו",

אלא ועלי כלומר מלמעלה בחי' מקיף [ועמ"ש בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר גבי ענין בגדי לבן דכה"ג [דכהן גדול] ביוהכ"פ [ביום הכפורים] וע' עוד מענין ועלי תשוקתו באדרא דנשא (דקל"ב ב') מי גרם שאני לדודי משום ועלי תשוקתו.

אלא "ועלי", כלומר מלמעלה, בחינת מקיף. [וראו מה שכתוב בביאור על הפסוק "כי ביום הזה יכפר", בעניין בגדי הלבן של הכהן הגדול ביום הכיפורים. ועוד ראו בעניין "ועלי תשוקתו" באדרא דנשא (132b): "מי גרם שאני לדודי? משום 'ועלי תשוקתו'"].

אכן בזהר פ' לך לך (דפ"ח ב') פי' אני לדודי בקדמיתא ולבתר ועלי תשוקתו וכן משמע הפי' באדר"ז [באדרא זוטא] (דרפ"ח ע"א).

אולם בזהר, פרשת לך לך (88b), מתפרש: תחילה "אני לדודי", ואחר כך "ועלי תשוקתו". וכך משתמע גם הפירוש באדרא זוטא (288a).

והיינו ב' בחי' גי' מדה"ר [מדות הרחמים] דאלול ודיוהכ"פ [ודיום הכפורים]. שעל י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] דאלול שהם המשכה להיות אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] ע"ז אמרו מי גרם שאני לדודי משום דעלי תשוקתו.

וזהו שתי בחינות של י"ג מדות הרחמים, של אלול ושל יום הכיפורים. על י"ג מדות הרחמים של אלול, שהן המשכה המביאה להתעוררות מלמטה, אמרו: "מי גרם שאני לדודי? משום 'ועלי תשוקתו'".

וי"ג מדה"ר [מדות הרחמים] דעשי"ת [דעשרת ימי תשובה] ויוהכ"פ [ויום הכפורים] שהם סליחת ומחילת העוונות ע"י התשובה ע"ז אמרו ע"י שאני לדודי בקדמיתא ע"ז ועלי תשוקתו כו' ועמ"ש מענין ב' בחינות י"ג מדות דאלול ויום הכפורים בד"ה ושמתי כדכד ושאר דוכתי].

ועל י"ג מדות הרחמים של עשרת ימי תשובה ויום הכיפורים, שהן סליחה ומחילה על העוונות באמצעות תשובה, אמרו: על ידי "אני לדודי" תחילה, באה "ועלי תשוקתו" כו'. וראו מה שכתוב בעניין שתי הבחינות של י"ג המדות, של אלול ושל יום הכיפורים, במאמר המתחיל "ושמתי כדכד", ובמקומות נוספים.]

וזהו הרועה בשושנים תליסר עלין דסחרין לשושנה והן י"ג מדות שאמר מיכה שהן בעתיק והן למעלה מהי"ג שאמר משה כמ"ש במ"א שמשה המשיך למטה בז"א כמ"ש באדרא (דקל"ח ע"א) והיינו וזהו "הרועה בשושנים": שלושה עשר העלים המקיפים את השושנה. אלו הן י"ג המדות שמיכה אמר, והן בעתיק, והן למעלה מ"ג המדות שמשה אמר. כפי שמוסבר במקום אחר, משה המשיך אותן למטה, בז"א, כמו שכתוב באדרא (138a). כלומר,

כי היג"מ [הי"ג מדות] של משה הן לחיי העוה"ז שהיה צריך משה לכך לפי שהקב"ה אמר למשה ועתה הניחה לי כו' וע"ז נאמר במשה ויקוד ארצה וישתחו ושתחואה הוא המשכה שהמשיך למטה כו' י"ג המדות של משה הן לצורך חיי העולם הזה, ומשה נזקק להן משום שהקדוש ברוך הוא אמר לו: "ועתה הניחה לי" וכו'. ועל כך נאמר על משה: "ויקוד ארצה וישתחו", שכן השתחויה היא המשכה שהוא המשיך למטה וכו';

אבל היג"מ [הי"ג מדות] שאמר מיכה הן יג"מ [י"ג מדות] דא"א שהן לחיי הנשמות שהוא חיי אלק ות וכמ"ש בזה"ק [בזהר הקדוש] שם (דקל"ג ע"ב)

אבל י"ג המדות שמיכה אמר הן י"ג המדות של אריך אנפין, והן לצורך חיי הנשמות, שהם חיי אלקות, כמו שכתוב בזהר הקדוש שם (133b):

אית חסד דלגו ואית חסד דלבר כו' חסד דאקרי חסד עולם כו' דז"א דכתיב אמרתי עולם חסד יבנה. י"ש חסד פנימי ויש חסד חיצוני וכו', "חסד שנקרא חסד עולם" וכו', והוא של ז"א, כפי שכתוב: "אמרתי: עולם חסד ייבנה".

והאי חסד דעתיק כו' לאו בחיי גופא אתמר אלא בחיי דנשמתא. (ועיין בזהר בהעלותך דקנ"ב סע"א [סוף עמוד א]).

"וחסד זה של עתיק" וכו', "לא נאמר על חיי הגוף אלא על חיי הנשמה". (ועיין בזהר, בהעלותך, בסוף 152a). וזהו הרועה בשושנים שהוא רועה זן ומפרנס כי בכל השנה הוא רועה ישראל בבחי' עשב כמ"ש ונתתי עשב בשדך לבהמתך ועשב לעבודת האדם

וזהו "הרועה בשושנים": רועה, כלומר מי שמאכיל ומפרנס. במשך כל השנה הוא רועה את ישראל באמצעות בחינת העשב, כפי שכתוב: "ונתתי עשב בשדך לבהמתך", וכן "ועשב לעבודת האדם".

דהיינו מה שישראל מקבלים בחיי האוי"ר [האהבה ויראה] הוא ע"י מלאכים בברכת יוצר אור כולם אהובים כו'

כלומר, ישראל מקבלים את בחינת האהבה והיראה באמצעות מלאכים, בברכת יוצר אור: "כולם אהובים" וכו',

והאופנים כו' (ועיין בזהר בראשית דף י"ח ע"ב עשב דא אלין אופנים וחיות כו' ע"ש)

"והאופנים" וכו'. (ועיין בזהר, בראשית, דף 18b: "עשב — אלו האופנים והחיות" וכו'; עיין שם.)

ועל ידי זה מקבלים ג"כ התפעלות אחי"ר [אהבה ויראה] או תיקון הקדושה שלמעלה מקבלת הנפש למטה ג"כ והיינו נה"ב [נפש הבהמית]

ובאמצעות זאת הם מקבלים גם התעוררות של אהבה ויראה, או תיקון של הקדושה שלמעלה; גם הנשמה שלמטה מקבלת זאת, והכוונה היא לנפש הבהמית.

כי הנפש אלקית אינה צריכה תיקון לעצמה שהנפש שבכל עולם הוא גבוה מבחי' המלאכים שבכל עולם

כי הנפש האלקית אינה זקוקה לתיקון לעצמה, שכן הנשמה שבכל עולם גבוהה מבחינת המלאכים שבאותו עולם;

כי הנשמה היא מפנימית העולם והמלאכים הם מחיצוני' [מחיצוניות] אלא שנפש הבהמית היא נמשכת מפנימית האופנים [משא"כ משמרי האופנים נמשך השפעה החיצונית]

כי הנשמה באה מפנימיות העולם, והמלאכים באים מחיצוניותו. אולם הנפש הבהמית נמשכת מפנימיות האופנים [ואילו מהשמרים של האופנים נמשכת השפעה חיצונית].

וצריך שגם נפש הבהמית תסכים לזה והיינו ע"י ההמשכה מבחי' האופנים וחיות שהן שרשה ומקורה שאין הדינן נמתקין אלא בשרשן וכמ"ש מזה ע"פ כי תצא הנזכר לעיל.

גם הנפש הבהמית צריכה להסכים לכך. הדבר נעשה באמצעות המשכה מבחינת האופנים והחיות, שהם השורש והמקור שלה, שכן הדינים נמתקים רק בשורשם; כפי שמוסבר על הפסוק "כי תצא", שהוזכר לעיל.

9 ולכך תקנו לנו אנשי כנה"ג [כנסת הגדולה] לומר בכל יום והאופנים וחיות כו' בברכת יוצר אור קודם שמע ישראל.

לכן תיקנו לנו אנשי כנסת הגדולה לומר בכל יום בברכת יוצר אור, לפני "שמע ישראל": "והאופנים וחיות הקודש" וכו'.

ישראל היא הנפש האלקית ועליה נאמר בכל לבבך בשני יצריך ובכל נפשך אפי' [אפילו] בנפש הבהמית
 "ישראל" היא הנפש האלקית, ועליה נאמר "בכל לבבך" — בשני יצריך, ו"בכל נפשך" — אפילו בנפש הבהמית.

והיינו ע"י ונתתי עשב בשדך שדה הוא חקל תפוחין קדישין כדי להיות לבהמתך ואח"כ ואכלת ושבעת
 הוא ענין אכלית יערי עם דבשי כו' וזהו כל השנה

וזה נעשה על ידי "ונתתי עשב בשדך": "שדה" היא חקל תפוחין קדישין, כדי שיהיה "לבהמתך". ואחר כך "ואכלת
 ושבעת" — זהו ענין "אכלתי יערי עם דבשי" וכו'. וכך כמשך כל השנה.

אבל בר"ח [בראש חודש] אלול הוא הרועה בשושנים תליסר עלין דסחרין לשושנה [וזהו קרוב למשנ"ת
 [למה שנתבאר] בפ' עקב ע"פ ואכלת ושבעת וברכת בענין

אבל בראש חודש אלול, "הרועה בשושנים" — שלושה עשר עלין הסוככים את השושנה. [וזה קרוב למה שנתבאר
 בפרשת עקב, על הפסוק "ואכלת ושבעת וברכת", בענין

כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם שהוא בחי' לחם מן הארץ וכן בחי' עשב מזון דנה"ב [דנפש הבהמית]
 "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם" — זו בחינת לחם מן הארץ, וכן בחינת העשב, מזונה של הנפש הבהמית;

כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם היינו בחי' לחם מן השמים שנמשך מבחי' טל טלא דבדולחא שבמו"ס
 [שבמוחא סתימאה]

"כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם" — היינו בחינת לחם מן השמים, הנמשך מבחינת טל, טלא דבדולחא, שבמו"ס,

שהוא מקור יג"מ [י"ג מדות] הרחמים וכמש"ש [וכמה שכתוב שם] בד"ה ויאכילך את המן כו' ע"ש ועד"ז הוא
 ההפרש בין בחי' ונתתי לגבי בחי' הרועה בשושנים.

שהוא מקור י"ג מידות הרחמים, וכמו שכתוב שם, בד"ה "ויאכילך את המן" וכו', עיין שם. ועל דרך זה הוא ההבדל
 בין בחינת "ונתתי" לבחינת "הרועה בשושנים".

ובזהר פ' יתרו (דפ"א ע"ב) מאי מוצא פי ה' דא קול השופר כו' בהאי קול שופר תליא כולא.

ובזהר, פרשת יתרו (דף פ"א ע"ב): "מאי מוצא פי ה' דא קול השופר" וכו'; "בהאי קול שופר תליא כולא".

והיינו לפי שע"י השופר הוא התגלות יג"מ [י"ג מדות] הרחמים וגם עי"ז נמשך בנין המלי' שהיא פי ה'
 הטעם הוא שעל ידי השופר מתגלה י"ג מידות הרחמים, וגם על ידו נמשכת בניית מלכות, שהיא "פי הוי";

ולכן נק' השופר מוצא ומקור פי ה' כי מר"ח [מראש חודש] אלול עד יו"כ [יום כפור] הן ארבעים יום וכיו"כ [וביום הכפורים] בו נתנו לוחות האחרונות כללות כל התרי"ג מצות והן מילוי כל החסרונות והפגמים בהמשכת פעימים ומקיפים מחדש.

ולכן השופר נקרא "המוצא" והמקור של "פי הוי"י". שכן מראש חודש אלול ועד יום הכיפורים יש ארבעים יום, וביום הכיפורים ניתנו הלוחות האחרונות, הכוללות בתוכן את כל תרי"ג המצוות; והן משלימות את כל החסרונות והפגמים באמצעות המשכה מחודשת של אורות פנימיים ומקיפים.

ובזהר פ' שמות (ד"כ ע"ב) איתא ד"א [דבר אחר] בשושנים באותם ששונים בתורה שע"י התורה נמשך מקיף היושר הכללי שמקיף בהשוואה אחת.

ובזהר, פרשת שמות (דף כ ע"ב), נאמר: "דבר אחר: בשושנים — באותם ששונים בתורה". באמצעות התורה נמשך המקיף הישר הכללי, המקיף את הכול במידה שווה.

והוא ענין שמחת תורה שהשמחה של כל השנה בתורה ומצות נכלל ביום אי שהוא כללות כל השנה ומקיף זה נמשך ע"י התורה הגם שהיא בחי' פנימית

וזהו עניינה של שמחת תורה: השמחה של כל השנה בתורה ובמצוות נכללת ביום אחד, שהוא הכללות של השנה כולה. ומקיף זה נמשך באמצעות התורה, אף שהיא בחינת פנימיות.

וזהו ענין גדול ת"ת [תלמוד תורה] שמביא לידי מעשה וכנודע שמא"ס ב"ה עצמו לא נמשך כלל אלא שיש הפסק צמצום ומקום פנוי וחלל

וזהו ענין "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה". וכידוע, אין נמשך כלל מעצמותו של אין סוף ברוך הוא; אלא יש הפסק — צמצום, מקום פנוי וחלל.

רק הקו והחוט נמשך אחר הצמצום והרי הוא בחי' פנימי [פנימיות / פנימית] ואח"כ ממנו נמשך כל המקיפים וכנודע שמקיפים א"א להיות פנימי [פנימיות / פנימית]

רק הקו והחוט נמשכים לאחר הצמצום, והם בחינת פנימיות; ואחר כך נמשכים מהם כל המקיפים. וכידוע, המקיפים אינם יכולים להיות פנימיים;

רק פנימי [פנימיות / פנימית] עליון נעשה מקיף לתחתון וכך מן פנימית עליון שהוא הקו וחוט נעשו כל המקיפים כו'. [ועמ"ש סד"ה ויקהל משה ובד"ה שרי אשתך.

רק הפנימיות של מדרגה עליונה נעשית מקיף למדרגה תחתונה; וכך, מן הפנימיות של העליון — שהוא הקו וחוט — נעשו כל המקיפים כו'. [ועיין במה שכתוב בסוף המאמר המתחיל "ויקהל משה" ובמאמר המתחיל "שרי אשתך".

10 ועמ"ש עוד מענין תורה בד"ה וידבר דעשרת הדברות. וע"פ כיום השמיני עצרת בענין גדול תלמוד שמביא לידי מעשה ועמ"ש גבי הזכרת תורה בברכת הארץ איך שעייז נמשך מבחי"טל ומן בברכת הארץ כו' ע"ש]:

ועיינו גם במה שנכתב בהמשך בעניין התורה, במאמר הפותח במילים "וידבר [ה']", על עשרת הדיברות; וכן על הפסוק "כיום השמיני עצרת", בעניין "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה". ועיינו גם במה שנכתב על הזכרת התורה בברכת הארץ: כיצד באמצעותה נמשכים לברכת הארץ מבחינת טל ומן וכו'; עיינו שם.]

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/reeh/12

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק